

Mikroregión Radošinka

V minulom čísle obecných novín sme vás informovali o vytvorení mikroregiónu s názvom Radošinka. Do tohto mikroregiónu spolu s ďalšími desiatimi obcami patrí aj naša obec.

Ďalšie obce, ktoré patria do mikroregiónu sú Lužianky, Zbehy, Čakajovce, Šurianky, Hruboňovo, Kapince, Malé Zálužie, Lukáčovce, Alekšince a Nové Sady, ktoré sú aj sídlom mikroregiónu.

Na prvom spoločnom zasadnutí starostov bol za predsedu zvolený pán Ing. Sako, starosta obce Nové Sady a podpredsedom sa stal pán Milan Cabánek, starosta obce Lužianky.

Hlavným dôvodom založenia mikroregiónu bolo vytváranie a presadzovanie spoločných záujmov v oblasti kultúry, športu, sociálnej starostlivosti o občanov a spoločných investičných zámerov.

Ďalším veľmi významným faktorom, ktorý ovplyvnil naše rozhodnutie vytvoriť takéto združenie bola avizovaná možnosť napr. zo stany VÚC získať finančné prostriedky z fondov Európskej únie (EU) na spoločné programy a záujmy.

V súvislosti s čerpaním finančných prostriedkov z EU je potrebné vysvetliť základný rámec, podľa ktorého sa budú tieto financie rozdeľovať.

Základným dokumentom nášho štátu, ktorý bolo potrebné vypracovať pre možnosť čerpania finančných prostriedkov z fondov EU je "Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky na roky 2007 - 2013". V tomto dokumente sú stanovené národné priority, ktoré budú spolufinancované z fondov

EÚ v uvedenom programovacom období. Celkovo bude možné čerpať z týchto fondov 11,4 miliardy Eur. Bola schválená tematická a územná koncentrácia Slovenska a na jej základe boli jednotlivé obce a mestá rozdelené do tzv. pólov rastu. Podstata spočíva v tom, že krajské a okresné mestá boli zaradené do inovačného pólu rastu, bývalé stred-

diskové obce do kohézneho pólu rastu a ostatné obce sú zaradené do Programu rozvoja vidieka v rámci poľnohospodárskej politiky. V praxi to znamená toľko, že obce zaradené do kohézneho a inovačného pólu rastu budú financované prednostne, teda budú zvýhodnené. V rámci nášho mikroregiónu sú do kohézneho pólu rastu zaradené štyri obce Lužianky, Zbehy, Alekšince a Nové Sady. Tieto obce budú oprávnené žiadať financie z jedenástich operačných programov na rozvoj výstavby a rekonštrukcie ciest a chodníkov, rekonštrukcia škôl, kanalizácie, ochranu pred povodňami, na odpadové hospodárstvo, rekonštrukcia budov atď... Ostatných sedem obcí bude pri čerpaní finančných prostriedkov v rámci Programu

rozvoja vidieka znevýhodnených hlavne preto, že v tomto fonde je menej peňazí a teda aj projekty na základe, ktorých budeme financie žiadať nie sú rozvojové, ale iba okrajové ako napr. výstavba a modernizácia cyklotrás, rekreačných zón, náučných chodníkov, športových ihrísk, tržníc, amfiteátra, autobusových zastávok, tiež rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, chodníkov, mostov, lávok, verejného osvetlenia, verejných priestranstiev, vodovodov, miestnej technickej infraštruktúry a obecných stavieb a objektov spoločenského významu atď. Okrem obcí sa v rámci Programu rozvoja vidieka môžu svojimi projektami uchádzať o financie aj podnikatelia a živnostníci zaoberajúci sa poľnohospodárstvom. Ich

projekty môžu smerovať do rozvoja agroturistiky, najnovších technológií, rekonštrukcie budov, predajných objektov atď.

Súčasťou programu rozvoja vidieka je aj integrovaný rozvoj vidieka - prístup „LEADER“, do ktorého sa zapojil aj náš mikroregión. LEADER je vlastne novátorský prístup v rámci politiky rozvoja vidieka EU. Kladie prístup „zdola nahor“ - t.j. aktívnu účasť občanov žijúcich v danom území pri rozhodovaní o aktivitách a projektoch, ktoré majú prispieť k integrovanému rozvoju vidieka. V nitrianskom kraji je v súčasnosti vytvorených 11 mikroregiónov, ktoré sa budú spoločne uchádzať o financie na rozvoj svojho mikroregiónu t.j. na spoločný program ktorý ich spája. V

jednotlivých obciach sa v novembri uskutočnili stretnutia občanov a podnikateľov a všetkých tých, ktorí sa zaujímajú o rozvoj svojich obcí s koordinátnou skupinou, ktorá riadi mikroregión a smeruje k vypracovaniu spoločného projektu, príp. projektov, aby vyslovili svoje zábery a predstavy o rozvoji svojich obcí. Prvé spoločné stretnutie občanov všetkých obcí sa uskutočnilo v Šuriankach, kde sme spoločne hľadali najzávažnejšie spoločné problémy do ktorých by bolo potrebné získané finančné prostriedky investovať. Na tomto stretnutí sme vygenerovali 6 problémových oblastí:

- rekonštrukcia ciest a chodníkov
- sociálne zariadenie pre starších (Dom dôchodcov)
- životné prostredie (odpady)
- voľný čas
- obchodná sieť
- rekonštrukcia škôl

Takýchto stretnutí sa uskutočnili ešte niekoľko v budúcom roku preto, aby sa dôsledne rozhodlo a dohodlo, do ktorej oblasti sa budú projekty smerovať. Nasledovať bude 1. fáza výberu mikroregiónov, Ministerstvo pôdohospodárstva, ktorých program a projekty budú najlepšie vystihovať potreby a záujmy občanov a podnikateľov mikroregiónu a budú najefektívnejšie.

Pretože doteraz neboli vydané žiadne príručky usmerňujúce žiadateľov na vypracovanie projektov a vôbec celá oblasť čerpania financií z prostriedkov EU je veľmi zložitá, nemôžeme vám podať ani ďalšie presnejšie informácie. O ďalšom dianí v obci a v našom mikroregióne vás budeme informovať v budúcom čísle Čabského spravodajcu.

Predstavujeme obce Mikroregiónu Radošinka

Každý človek niekam patrí, hľadá svoju ľudskú, miestnu i národnú identitu, t.j. nie je bez väzieb rodinných, kultúrnych, etnických, náboženských a pod. Vedieť o sebe a prostredí v ktorom človek vyrastal znamená poznať minulosť, aby sa vedel orientovať, kde sa nachádza a kam smeruje ďalej. To je aj povinnosť vyplývajúca zo zmyslu jeho jestvovania na tomto svete.

Práve preto sa v tomto roku jedenásť obcí ležiacich geograficky vedľa seba rozhodlo spojiť do jedného mikroregiónu a vytvárať spoločné hodnoty v tom, čo naši predkovia začali rozvíjať už dávno pred nami. Veď spolupráca v oblasti kultúry, športu, sociálnej oblasti atď. nemá hraníc a prispieva k vzájomnému porozumeniu, zblížovaniu a v neposlednom rade aj k historickému posunu v rámci rozvoja ľudských vzťahov na vyššiu úroveň.

Prvou obcou, ktorú sme sa rozhodli predstaviť je **obec Hruboňovo**, ktorá bola vytvorená administratívnym spojením obcí Výčapky a Suľany.

Výčapky

Obec Výčapky sa nachádza v údolí Perkovského potoka, asi 20 km dlhého a málo výdatného vodného toku prameniaceho na východných chrbtoch Nitrianskej pahorkatiny a vliavajúceho sa do Radošinky. Patrí k oblastiam starobylého osídlenia. Okrem Horných Štitár (1113) najstarším písomne doloženým sídlom údolia Perkovského potoka sú Výčapky. Ich vznik možno dotovať do obdobia prelomu 12. a 13. storočia. Po prvý raz sa spomína v listinách v roku 1247 ako WICHAP. Na Mikovíniho mape z roku 1742 je uvedená ako KISS

VITSAP, neskôr ako KISS VYCSAP, v roku 1773 pod názvom MALE WICHAPY, v rokoch 1920-1960 MALÉ VYČAPY, MALÉ VYČAPKY i VYČAPKY.

Zlúčením s obcou Suľany v roku 1960 sa súobcie začalo nazývať Hruboňovo. Z pohľadu cirkevnej správy

sú pridelené do Čermanskej farnosti, dekanátu Topoľčany. Táto farnosť bola zriadená už v roku 1397.

Význam starobylého názvu obce znamená vraj „rukáv“, iný variant predpokladá spätosť názvu obce s právom výčapu.

Výčapky sú geograficky situované v nadmorskej výške 177 m na viacerých svahoch západnej časti Nitrianskej pahorkatiny. V chotári bolo asi 5 studničiek, z ktorých sa zachovala iba jedna v Hájčku, ktorá je prameňom miestneho potôčika zvaného Potôčik. Rozvojom poľnohospodárskej výroby a reguláciou Perkovského potoka vznikli rozsiahle zmeny na faune a flóre tohto územia. Prevláda zamestnanie v poľnohospodárstve.

(Pokračovanie na 4. strane)

Obecný úrad v Hruboňove.